

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาโครงการศึกษาอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติการพยาบาลในระบบพยาบาลเจ้าของไข้ต่อความสามารถในการดูแลตนเองของเด็กออทิสติก โดยเปรียบเทียบความสามารถในการดูแลตนเองของเด็กออทิสติกก่อนและหลังได้รับการปฏิบัติการพยาบาลในระบบพยาบาลเจ้าของไข้

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยายและนำเสนอ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการดูแลตนเองของเด็กออทิสติกก่อนและหลังการปฏิบัติการพยาบาลในระบบพยาบาลเจ้าของไข้

ตอนที่ 3 ข้อมูลเพิ่มเติมที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลของครอบครัวผู้ดูแลเด็กและพยาบาลเจ้าของไข้หลังเข้าร่วมการปฏิบัติการพยาบาลในระบบพยาบาลเจ้าของไข้

ตอนที่ 1 ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 จำนวนร้อยละของเด็กออทิสติก จำแนกตามเพศ อายุของเด็กออทิสติก การวินิจฉัยโรค ระยะเวลาที่เข้ารับการรักษเป็นผู้ป่วยใน ประวัติการได้รับยาทางจิตเวช และผู้ดูแลหลัก

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มเป้าหมาย (n = 20)	
	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	17	85
หญิง	3	15
อายุ		
6 - 9	10	50
10 - 12	10	50
การวินิจฉัยโรค		
Autistic	20	100
Autistic and MR	0	0
ระยะเวลาที่เข้ารับการรักษเป็นผู้ป่วยใน		
แรกรับ - 6 เดือน	4	20
6 เดือน - 1 ปี	2	10
1 ปี ขึ้นไป	14	70
ประวัติการได้รับยา		
ได้รับยาทางจิตเวช	14	70
ไม่ได้รับยาทางจิตเวช	6	30
ผู้ดูแลหลักซึ่งดูแลเด็กมากที่สุด		
บิดา-มารดา	16	80
ญาติ	4	20

จากตารางที่ 1 พบว่า เด็กออทิสติก จำนวน 20 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 85 มีช่วงอายุระหว่าง 6 - 9 ปี และ 10-12 ปี เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 50 เด็กส่วนใหญ่เข้ารับการรักษเป็นผู้ป่วยในมีระยะเวลาการรักษาดังตั้ง 1 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 70 ส่วนใหญ่ได้รับยาทางจิตเวช คิดเป็นร้อยละ 70 ผู้ดูแลเด็กส่วนใหญ่เป็นบิดา-มารดา คิดเป็นร้อยละ 80

ส่วนที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการดูแลตนเองของเด็กออทิสติก

ตารางที่ 2 คะแนนและค่าเฉลี่ยของความสามารถในการดูแลตนเองจำแนกรายด้าน ได้แก่ ด้านการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ด้านการสื่อความหมายและบอกความต้องการ และด้านการรับรู้และเข้าใจระเบียบทางสังคมของเด็กออทิสติก ก่อนและหลังการใช้ระบบการพยาบาลเจ้าของไข้ (n = 20)

กลุ่มตัวอย่าง รายที่	ก่อนทดลอง								หลังทดลอง							
	กิจวัตร		สื่อสาร		สังคม		รวม		กิจวัตร		สื่อสาร		สังคม		รวม	
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
1	31	73.81	9	64.29	27	77.14	67	73.63	31	73.81	9	64.29	27	77.14	67	73.63
2	31	73.81	6	42.86	30	85.71	67	73.63	32	76.19	6	42.86	31	88.57	69	75.82
3	33	78.57	13	92.86	23	65.71	69	75.82	34	80.95	13	92.86	24	68.57	71	78.02
4	26	61.90	9	64.29	26	74.29	61	67.03	26	61.90	10	71.43	27	77.14	63	69.23
5	30	71.43	10	71.43	20	57.14	60	65.93	30	71.43	11	78.57	20	57.14	61	67.03
6	19	45.24	5	35.71	18	51.43	42	46.15	21	50.00	6	42.86	19	54.29	46	50.55
7	32	76.19	12	85.71	22	62.86	66	72.53	32	76.19	12	85.71	24	68.57	68	74.73
8	24	57.14	9	64.29	22	62.86	55	60.44	24	57.14	9	64.29	22	62.86	55	60.44
9	24	57.14	6	42.86	18	51.43	48	52.75	26	61.90	6	42.86	18	51.43	50	54.95
10	28	66.67	10	71.43	19	54.29	57	62.64	28	66.67	10	71.43	19	54.29	57	62.64
11	27	64.29	9	64.29	25	71.43	61	67.03	27	64.29	9	64.29	25	71.43	61	67.03

ตารางที่ 2 (ต่อ)

กลุ่มตัวอย่าง รายที่	ก่อนทดลอง								หลังทดลอง							
	กิจวัตร		สื่อสาร		สังคม		รวม		กิจวัตร		สื่อสาร		สังคม		รวม	
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
12	36	85.71	12	85.71	31	88.57	79	86.81	36	85.71	12	85.71	32	91.43	80	87.91
13	28	66.67	6	42.86	26	74.29	70	76.92	28	66.67	6	42.86	26	74.29	70	76.92
14	26	61.90	12	85.71	28	80.00	76	83.52	36	85.71	12	85.71	28	80.00	76	83.52
15	25	59.52	5	35.71	16	45.71	46	50.55	27	64.29	5	35.71	16	45.71	48	52.75
16	17	40.48	5	35.71	15	42.86	37	40.66	18	42.86	6	42.86	15	42.86	39	42.86
17	24	57.14	6	42.86	17	48.57	42	46.15	25	59.52	6	42.86	17	48.57	48	52.75
18	15	35.71	5	35.71	15	42.86	35	38.46	15	35.71	5	35.71	15	42.86	35	38.46
19	13	30.95	4	28.57	19	54.29	36	39.56	13	30.95	4	28.57	19	54.29	36	39.57
20	32	76.19	13	92.86	32	91.43	77	84.62	32	76.19	13	92.86	32	91.43	77	84.62
คะแนนเต็ม	42	100.0	14	100.0	35	100.0	91	100.0	42	100.0	14	100.0	35	100.0	91	100.0
X	26.55	63.21	8.30	59.29	22.95	65.57	57.80	63.52	27.05	64.40	8.50	60.71	23.30	66.57	58.85	64.67
S.D.	6.58	-	3.05	-	6.168	-	13.99	-	6.43	-	3.00	-	6.292	-	13.77	-

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการดูแลตนเองของเด็กออทิสติก

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการดูแลตนเองโดยรวม ด้านการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ด้านการสื่อความหมายและบอกความต้องการ และด้านการรับรู้และเข้าใจระเบียบทางสังคมของเด็กออทิสติก ก่อนและหลังการใช้ระบบการพยาบาลเจ้าของไข้

ความสามารถในการดูแลตนเอง ของเด็กออทิสติก	หลังทดลอง		ก่อนทดลอง		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
ด้านการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	27.05	6.43	26.55	6.58	2.939*
ด้านการสื่อความหมายและบอกความต้องการ	8.50	3.00	8.30	3.05	2.179*
ด้านการรับรู้และเข้าใจระเบียบทางสังคม	23.30	6.292	22.95	6.168	2.666*
รวม	58.85	13.77	57.80	13.99	4.098*

* $p < .05$

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการดูแลตนเองโดยรวม และแยกเป็นด้านการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ด้านการสื่อความหมายและบอกความต้องการ ด้านการรับรู้และเข้าใจระเบียบทางสังคมของเด็กออทิสติก และความสามารถในการดูแลตนเองก่อนและหลังการใช้ระบบการพยาบาลเจ้าของไข้ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบจำนวนและร้อยละ ของเด็กออทิสติก จำแนกตามระดับความสามารถในการดูแลตนเองโดยรวม และรายด้าน ก่อนและหลังการทดลอง

ระดับความสามารถในการดูแลตนเอง ของเด็กออทิสติก		ก่อนทดลอง		หลังทดลอง	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน (คะแนนเต็ม)					
น้อย	(6-17 คะแนน)	3	15	2	10
ปานกลาง	(18-29 คะแนน)	9	45	10	50
มาก	(30-42 คะแนน)	8	40	8	40
ด้านการสื่อความหมายและบอกความต้องการ					
น้อย	(2-5 คะแนน)	5	25	3	15
ปานกลาง	(6-9 คะแนน)	8	40	9	45
มาก	(10-14 คะแนน)	7	35	8	40
ด้านการรับรู้และเข้าใจระเบียบทางสังคม					
น้อย	(5-15 คะแนน)	2	10	2	10
ปานกลาง	(16-25 คะแนน)	12	60	11	65
มาก	(26-35 คะแนน)	6	30	7	35
รวม					
น้อย	(13-38 คะแนน)	3	15	2	10
ปานกลาง	(13-38 คะแนน)	9	45	10	50
มาก	(65-91 คะแนน)	8	40	8	40

จากตารางที่ 4 ความสามารถในการดูแลตนเองของเด็กออทิสติก จำนวน 20 คน จำแนกตามรายด้าน พบว่า ด้านการสื่อความหมายและบอกความต้องการ ก่อนการทดลอง คิดเป็นร้อยละ 35 หลังการทดลองเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 40 ด้านการรับรู้และเข้าใจระเบียบทางสังคม ก่อนการทดลอง คิดเป็นร้อยละ 30 หลังการทดลองเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 35 และด้านการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน มีระดับความสามารถในการดูแลตนเองเท่าเดิม คือ ร้อยละ 40

การรายงานพฤติกรรมเด็กออทิสติกที่เข้ารับการปฏิบัติการพยาบาลในระบบพยาบาลเจ้าของไข้ กรณีศึกษาตัวอย่างเด็กออทิสติก ระยะเร่งรัดบำบัด

เด็กหญิงไทยอายุ 8 ปี 10 เดือน รูปร่างสมวัย ได้รับการวินิจฉัยจากจิตแพทย์เด็ก และวัยรุ่นว่าเป็นออทิสซึม ตั้งแต่อายุ 4 ปี 6 เดือน เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลยูวประสาท-ไวทโยปถัมภ์ แบบผู้ป่วยในแบบเข้ามา - เย็นกลับ เนื่องจาก เด็กมีพฤติกรรมไม่นิ่ง เล่นสะบัดมือ เป็นช่วงๆ เวลาถูกขัดใจจะร้องกรี๊ดและเกร็งตัว มีปัญหาการขับถ่ายคือเด็กยังไม่ยอมถ่ายในห้อง ส้วม ปัจจุบันก่อนเข้ารับการพัฒนาความสามารถในการดูแลตนเอง เด็กรับฟังคำสั่งและปฏิบัติตาม สั่งได้ พูดสื่อสารเป็นคำๆ ไม่ชัดเจน รอคอยไม่เป็น ไม่นิ่ง ต้องจำกัดพฤติกรรมเป็นช่วงๆ อารมณ์มีเหตุหึงเมื่อถูกขัดใจจะส่งเสียงกรี๊ด ไม่ทำร้ายตนเอง ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้เป็น บางส่วน ต้องช่วยแนะนำบอกขั้นตอน มีปัญหาในการขับถ่ายรดกางเกงและไม่เป็นที่ เด็กมีคุณย่า อายุ 50 ปี เป็นผู้ดูแล ส่วนบิดามารดาทำงานอยู่ต่างจังหวัด จะมาดูแลในช่วงวันหยุดหรือทาง โรงพยาบาลติดต่อให้มาพบ ครอบครัวมีแนวทางในการดูแลเป็นไปในแนวทางเดียวกัน หลังจาก เด็กเข้ารับรักษาเป็นผู้ป่วยในและคุณย่าเป็นผู้ดูแลมาตลอด การรักษาในปัจจุบัน คือ Risperidal 1 mg 1 tab ⊖ เช้า, 2 tab ⊖ hs. Fulox 20 mg 2 tab ⊖ OD pc. Ritalin 10 mg ⊖ เช้า, เท็บ. Benadryl 25 mg 1 tab ⊖ hs.

สัปดาห์ที่ 1 เด็กมีสีหน้าเรียบเฉย ไม่ยอมทักทายโต้ตอบ ต้องกระตุ้นทักทายสวัสดี นำก่อน เด็กจึงบอกชื่อตนเองตามเมื่อถามนำ มองหน้าสบตาได้เป็นพักๆ อยู่ไม่นิ่ง ปฏิบัติตามสั่ง ง่ายๆ ได้ ซื่ออุปกรณ์ตามคำสั่งได้บ้างต้องแนะนำ สามารถใช้ช้อนตักอาหารรับประทานเองได้ แต่ ยังมีหกละเอะเทอะและใช้มือบ้าง แปร่งฟันได้เองแต่ยังไม่ทั่ว ต้องช่วยบอกบางขั้นตอน ยังมี ปัสสาวะรดกางเกงตลอดและถ่ายอุจจาระไม่เป็นที่ 2 ครั้ง สอน toilet training ทุกครั้งชั่วโมง เด็กไม่ต่อต้านในช่วงการสอนของพยาบาล สามารถปฏิบัติตามได้โดยพยาบาลเป็นผู้ช่วยเหลือและ สนับสนุน เด็กเดินไปเข้าห้องน้ำและนั่งส้วมได้เอง การทำความสะอาดต้องคอยแนะนำ เด็กยังคง มีพฤติกรรมแยกตัว ไม่เข้ากลุ่มกับเพื่อนๆ และยังมีส่งเสียงกรี๊ด ไม่พอใจอยู่

สัปดาห์ที่ 2 พยาบาลเจ้าของไข้เริ่มการสอนด้านการรับรู้และเข้าใจระเบียบทาง สังคม โดยการสอนเรื่องบุคคลให้รู้จักเพื่อน เด็กบอกชื่อเพื่อนได้ 2 คน เด็กรู้จักการรอคอยมากขึ้นในช่วงการให้ขนมเป็นแรงเสริมในช่วงบ่าย จากที่พยาบาลได้สอน ร่วมกับการสอนให้เด็กเข้า ห้องน้ำเพื่อปัสสาวะ ทำให้เด็กมีปัสสาวะรดกางเกง 1 ครั้ง ไม่มีขับถ่ายรดกางเกง สัปดาห์นี้เด็ก อารมณ์ดีขึ้น มีการทักทายกับเจ้าหน้าที่ และเรียนรู้ในการปฏิบัติกิจวัตรตามเรื่องที่สอนได้โดยไม่ ต่อต้าน ไม่มีส่งเสียงกรี๊ด ในช่วงการสอนปฏิบัติตามสั่งได้มากขึ้น

สัปดาห์ที่ 3 เด็กเริ่มมีความคุ้นเคย รู้ระยะเวลาของการสอน โดยจะไปยืนรอหน้า ห้องเรียน มีความคุ้นเคยและทักทายกับพยาบาลเจ้าของไข้และพยาบาลผู้ร่วมดูแลได้ พูดโต้ตอบ

บอกได้ว่าใครมาส่งและสถานที่ที่เด็กอยู่ได้ บอกชื่อเพื่อนบางคนได้ สีหน้าและอารมณ์ดีขึ้น ไม่แสดงอาการกรีดร้อง เมื่อซักถามจะบอกความต้องการของตนเองได้มากขึ้น สามารถปฏิบัติตามสั่งได้โดยมีผู้ช่วยเหลือเป็นส่วนน้อย เด็กจะทำตามและจะยิ้มแสดงความดีใจเมื่อได้รับการชมเชย

สัปดาห์ที่ 4 เด็กมองเห็นสบตา พูดเป็นประโยคสั้นๆ ได้ แต่ไม่ชัดเจนบอกความต้องการด้วยภาษาพูดและเลียนแบบท่าทางได้ ไม่มีปัสสาวะรดกางเกง เด็กเข้าห้องน้ำได้ตามคำสั่ง แต่ต้องช่วยทำความสะอาดหลังการขับถ่ายเล็กน้อย

สัปดาห์ที่ 5 เด็กอารมณ์ดี ไม่มีส่งเสียงกรีดหรือต่อต้าน พูดบอกความต้องการเป็นประโยคสั้นๆ และท่าทางได้ ไม่มีพฤติกรรมเบ่งถ่ายอุจจาระ และสามารถเข้าห้องน้ำปัสสาวะได้เอง เมื่อเรียกให้เด็กเข้าเป็นเวลาตามที่กำหนดได้ ยังมีผู้ช่วยเหลือในการทำกิจกรรมเล็กน้อย การทำความสะอาดตัวเองยังต้องคอยช่วยดูแล มีพัฒนาการที่ดีขึ้นในการทำตามสั่ง เมื่อให้มาทำกิจกรรมไม่มีต่อต้านและเรียนรู้ตามที่สอน โดยพยาบาลเป็นผู้ช่วยแนะนำบางส่วน

เทคนิคในการช่วงการสอนที่พบว่าเด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้น

1. การสอนเด็กเป็นแบบรายบุคคล คือ 1 ต่อ 1
2. สอนตามความสามารถและพัฒนาการของเด็ก เนื่องจากเด็กออทิสติกแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ดังนั้น ขั้นตอนการสอนจึงอาจมีความแตกต่างกันไป
3. วิธีการสอนเน้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอนและฝึกให้เด็กทำซ้ำๆ อย่างต่อเนื่อง
4. การสอนเด็กอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอทุกวันเสมือนเป็นกิจวัตรประจำวันที่เด็กต้องปฏิบัติ ทำให้เด็กคุ้นเคยและเกิดการเรียนรู้ตาม
5. พยายามทำให้ปัญหาที่พบของเด็กง่ายขึ้น เช่น หากเด็กไม่รู้เวลาในการขับถ่ายและขับถ่ายไม่เป็นที่ ควรต้องสอนให้เด็กเรียนรู้การเข้าห้องน้ำขับถ่ายโดยการเตือนให้ทำเป็นเวลาหรือแนะนำอย่างสม่ำเสมอจนเด็กเกิดการเรียนรู้และทำได้เอง